

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Lainsäädännön vaatimukset ja valvonta

Jätevesisuunnittelijoiden koulutus 19.2.2020, Ympäristöotalo

Tiina Kalliokulju, Oulun seudun ympäristötoimi

Esityksen runko

1. Ympäristötoimen viranomaisrooli ja ajankohtaiset toimet
2. Keskeiset säännökset jätevesien käsittelystä
3. Vesihuoltolaki – liittämisvelvollisuus ja siitä vapauttaminen
4. Jätevesien käsittelysäännökset ympäristönsuojelulaissa
5. Hajajätevesiasetus ja ympäristönsuojelumääräykset
6. Jätevesien käsittelyn valvonta
7. Q & A

Oulun seudun ympäristötoimi – liikelaitoksen johtokunta eli kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

- YSL:n lupa- ja valvontaviranomainen eli valvoo talousjätevesien käsittelyvaatimusten (YSL, YSM, hajajätevesiA) noudattamista
- voi hakemuksesta myöntää poikkeamisluvan talousjätevesien käsittelyvaatimuksista (YSL 156 d §) ja ympäristönsuojelumääräyksistä
- vesihuoltolain valvontaviranomainen eli kehottaa liittämään kiinteistö vesijohto-/viemäriverkostoon viemäriin ja voi myöntää vapautuksen liittämisvelvollisuudesta
- valvontaa viranomaisaloitteisesti, valitusten/ilmoitusten perusteella, toisen viranomaisen pyynnöstä (asian tutkiminen, tarkastukset, tutkintapyyntö, hallintopakkokeinot)

Miten viime aikoina?

- Kesällä 2019 lähetetty kiinteistöjen omistajille infokirjeitä jätevesijärjestelmän uudistamisesta n. 6 000 kpl
- Annettu hajajätevesineuvontaa
- Kehotettu liittämään kiinteistö viemäriin (n. 100-150 kehotusta)
- Käsiteltävänä 66 jätevesiviemäriverkoston liittymisestä vapauttamista koskevaa hakemusta (1 kpl vesijohtoverkosto)
- Käsiteltävänä noin 120 ympäristönsuojelumääräysten jätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeamislupahakemusta
- Ei vireillä olevia hallintopakkoasioita jätevesiasioissa (toistaiseksi)
- Massatarkastuksia keväällä/kesällä 2020

Keskeiset säännökset jätevesien käsittelystä

- **Vesihuoltolaki (119/2011)**
 - kiinteistön liittäminen vesijohto- ja jätevesiviemäriverkoston
 - liittämismääräyksen tekeminen (hakemuksesta)
- **Ympäristönsuojelulaki (527/2014)**
 - 16 luku: Jätevesien käsittely ja johtaminen viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla
 - liityntä vesihuoltolakiin (VHL 10 § ja 11 §)
- Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkoston ulkopuolisilla alueilla (157/2017), ns. **hajajätevesiasetus**
- Kunnan **ympäristönsuojelumääräykset** (Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen johtokunta 14.6.2017 § 82)
 - YSL 202 §:n nojalla
 - poikkeamislupa käsittelyvaatimuksista

Lähtökohdat ympäristönsuojelulaista

- Selvillä ovelvollisuus (6 §)
- Velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista (7 §)
- Maaperän pilaamiskiello (16 §)
- Pohjaveden pilaamiskiello (17 §)
- Jätevesien yleinen puhdistamisvelvollisuus (155 §)
 - jätevedet ensisijaisesti viemäriin
 - ei saa aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa
 - talousjätevedet on käsiteltävä, ei saa johtaa suoraan maahan tai vesistöön (pl. kantoveden johtaminen maahan)

Viemäri – onko pakko liittyä jos ei tahdo?

- YSL:n lähtökohta: "Jos kiinteistöä ei ole liitetty viemäriverkoston..." (YSL 155 §)
- Paras käyttökelpoinen tekniikka jätevesien johtamiselle ja käsittelylle
- Liittämisvelvollisuus, sen lievennykset (taajaman ulkopuolella) ja vapautuksen edellytykset määritelty vesihuoltolaissa
- Myös haja-asutusalueilla tulee aina selvittää viemäriin liittämisen mahdollisuus

Vesihuoltolaki

- Säätelee keskitettyä asutuksen vesihuoltoa ja sen järjestämistä
- Kiinteistön liittäminen vesihuoltolaitoksen verkostoon (10 §)
- Liittämisvelvollisuudesta vapauttaminen (11 §)
- Taajaman ulkopuolisten toiminta-alueiden liittämisvelvoitteen lievennys (10.3 §) v. 2014
- Lisättiin 10 § ja 11 §:iin viittaus YSL:n noudattamisesta jätevesien käsittelyssä

Jätevesiviemäriverkostoon liittäminen (10 §)

- **Pääsääntö:** vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen jätevesiviemäriin = **liittämisvelvollisuus**
- Taajaman ulkopuolella ei tarvitse liittää viemäriin, jos:
 1. kiinteistön vesihuoltolaitteisto rakennettu ennen toiminta-alueen hyväksymistä; **tai**
 2. ei vesikäymälää; **ja**
 3. sen jätevesien johtamisessa ja käsittelyssä noudatetaan, mitä YSL:ssä säädetään.
- *Taajama* = alue, jolla asuu vähintään 200 asukasta toisiaan lähellä olevissa rakennuksissa (= nk. tilastollinen taajama = YKR-taajama)

VHL:n ja jätevesisisäännösten yhteys

- Lievennysten oli tarkoitus estää kiinteistöille syntyviä päällekkäisiä kustannuksia
- VHL:n ja haja-asutuksen jätevesisisäntelyn keskinäiset viittaukset aiheuttaneet tulkintavaikeuksia
- Laukaiseeko uuden laitteiston rakentaminen aina velvoitteen liittyä?
- Jos haluaa korjata olemassa olevaa laitteistoa, pitääkö liittyä viemäriin?

Liittämisvelvollisuus taajaman ulkopuolella

- Toiminta-alueen ulkopuolella -> ei liittämisvelvollisuuta
- Toiminta-alueella, joka on perustettu ja toimiin ryhdytty **1.9.2014**
 - sovellettiin siirtymäsäännöstä 31.12.2018 saakka
 - aktiiviset liittämistoimet 1.1.2019 jälkeen -> liittämiselvoite nykyisen VHL 10 §:n mukaan
- Toiminta-alue perustettu 1.9.2014 jälkeen -> sovelletaan VHL 10.3 §:n lievennysperusteita
 - liittämisvelvollisuus, jos rakennus/käsittelyjärjestelmä rakennettu tai rakennetaan toiminta-alueen hyväksymispäätöksen jälkeen
 - jos rakennuslupa myönnetty **vuoden 2004 jälkeen** ja laitteisto rakennettu ennen toiminta-aluepäätöksen tekemistä -> ei liittämisvelvollisuutta
 - jos rakennuslupa myönnetty **ennen vuotta 2004** -> tutkittava, täyttääkö YSL:n velvoitteet

Ranta- ja pohjavesialueet vs. kuiva maa

- Ennen vuotta 2004 rakennettu kiinteistökohtaisen järjestelmän sai korjata **31.10.2019 saakka**
 - onko voinut hakea poikkeamislupaa?
 - Kuntaliitto: määräajan jälkeen tehdyt korjaustyöt eivät poista liittämismisvelvoitetta
- Ns. kuivan maan kiinteistöt: ei liittämismisvelvoitetta
 - voi korjata järjestelmän tai liittyä viemäriin
 - korjausvelvollisuus syntyy vasta rakennuslupaa vaativan peruskorjauksen yhteydessä

Eli suomeksi sanottuna...

- Kun jätevesilaitteisto on rakennettu ennen toiminta-
aluetta ja rakennuslupa myönnetty ennen 2004
 - kuivalla maalla ei liittämisvelvollisuutta
 - rannoilla ja pv-alueilla liittämisvelvollisuus 1.11.2019
lukien, ellei ole korjannut järjestelmää
 - ei auta, vaikka olisi hakenut toimenpidelupaa
1.11.2019 mennessä -> on liityttävä

Liittämisvelvollisuudesta vapauttaminen (11 §)

- Voi hakea, jos on liittämisvelvollisuus
- Hakemuksesta määräajaksi tai toistaiseksi, jos **kaikki** edellytykset täyttyvät
 1. Liittämisen **kohtuuttomuus**:
 - ✓ kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset;
 - ✓ liittämisestä aiheutuvat kustannukset
 - ✓ vesihuoltolaitoksen palvelujen vähäinen tarve
 - ✓ muu vastaava erityinen syy
 2. Ei saa vaarantaa vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista toiminta-alueella (vesihuoltolaitoksen lausuma)
 3. Jätevesien johtaminen ja käsittely on järjestetty YSL:n vaatimusten mukaisesti

Miten ratkaistu ympäristötoimessa

- Haettuja vapautuksia (vesijohto/viemäri) v. 2009-2012 yht. 14 kpl:tta (vrt. nyt vireillä 66 hakemusta)
- Vapautuksia myönnetty v. 2009-2012 yht. 9 kpl:tta, v. 2018 1 kpl
- Vapautushakemuksia käsittelee 1 ympäristötarkastaja

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Jätevesien käsittelysäännökset ympäristönsuojelulaissa

Jätevesien käsittely ja johtaminen viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (16 luku)

- Määritelmät (154 §)
- Haja-asutuksen kuormitusluku (154 a §)
- Perustason puhdistusvaatimus (154 b §)
- Jätevesien yleinen puhdistamisvelvollisuus (155 §)
- Talousjätevesien käsittelyjärjestelmä (156 §)
- Perustason puhdistusvaatimuksen toimeenpano rannalla ja pohjavesialueella (156 a §)
- Perustason puhdistusvaatimuksen toimeenpano muulla alueella (156 b §)
- Perustasoja ankarampi puhdistusvaatimus (156 c §)
- Talousjätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeaminen (156 d §)
- Selvitys talousjätevesijärjestelmästä ja käyttö- ja huolto-ohjeet (157 §)
- Jätevesijärjestelmää koskeva suunnitelma (157 a §)
- Jäteveden johtaminen toisen alueella (158 §)

Haja-asutuksen kuormitusluku (YSL 154 a §)

- Haja-asutuksen kuormitusluku = yhden asukkaan käsittelemättömien talousjätevesien keskimääräinen kuormitus orgaanisen aineen, fosforin ja typen osalta grammoina vuorokaudessa
- Kuormituslajikohtainen luku perustuu kuormituksen alkuperään eri kuormituslajeilla
- Kuormitusluvun sisältö määritelty hajajätevesiasetuksen 2 §:ssä ja sen liitteessä

Haja-asutuksen kuormitusluvun sisältö (HajajätevesiA 2 §)

- Haja-asutuksen kuormituslukuun sisältyvä yhden asukkaan käsittelemättömien talousjätevesien orgaanisen aineen määrä mitattuna 7 vuorokauden biologisena hapenkulutuksena on 50 grammaa vuorokaudessa. Kuormituslukuun sisältyvä yhden asukkaan käsittelemättömien talousjätevesien kokonaisfosforin määrä on 2,2 grammaa ja kokonaistypen määrä 14 grammaa vuorokaudessa.
- Asetuksen liitteessä säädetty kuormitusluvun koostumuksesta kuormituksen alkuperän mukaan eri kuormituslajeille

Perustason puhdistusvaatimus (YSL 154 b §)

- Talousjätevedet on puhdistettava siten, että ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 80 prosenttia, kokonaisfosforin osalta vähintään 70 prosenttia ja kokonaistypen osalta vähintään 30 prosenttia verrattuna haja-asutuksen kuormitusluvun avulla määritettyyn käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen

Jätevesien yleinen puhdistamisvelvollisuus (YSL 155 §)

- Jos kiinteistöä ei ole liitetty viemäriverkoston eikä toimintaan tarvita ympäristölupaa, jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.
- Talousjätevedet on käsiteltävä ennen niiden johtamista maahan, vesistöön taikka ojaan, tekolammikkoon tai VL 1:3.1 §:n 6 kohdan mukaiseen noroon.
- Muut kuin vesikäymälän jätevedet voidaan johtaa puhdistamatta maahan, jos niiden määrä on vähäinen eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Talousjätevesien käsittelyjärjestelmä (YSL 156 §)

- Kiinteistön omistajan huolehtimisvelvollisuus
- Kiinteistöllä on oltava talousjätevesien käsittelyä varten kohteeseen soveltuva jätevesien käsittelyjärjestelmä
- Soveltuvuutta arvioitaessa otetaan huomioon:
 - kiinteistön käytön aiheuttama käsittelemättömästä jätevedestä aiheutuva kuormitus;
 - ympäristön pilaantumisen vaara ja muun jätevesijärjestelmän ominaisuudet;
 - kiinteistön sijainti vesistön tai meren läheisyydessä tai vedenhankintakäytössä olevalla tai siihen soveltuvalla pohjavesialueella ja muut ympäristöolosuhteet.
- Käsittelyjärjestelmä on suunniteltava ja rakennettava ja sitä on ylläpidettävä siten, että perustason puhdistusvaatimus täyttyy.
- Asetuksessa tarkemmat säännökset jätevesijärjestelmän suunnittelusta, käytöstä ja huollosta

Perustason puhdistusvaatimuksen toimeenpano rannalla ja pohjavesialueella (YSL 156 a §)

- Perustason puhdistusvaatimuksen toimeenpano rannalla ja pohjavesialueella
- Kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että enintään 100 metrin etäisyydellä vesistöstä tai merestä olevalla alueella tai vedenhankintakäytössä olevalla tai siihen soveltuvalla pohjavesialueella ennen vuotta 2004 voimassa olleisiin rakentamisajankohdan mukaisiin vaatimuksiin tai myönnettyyn rakennuslupaan perustuva jätevesien käsittelyjärjestelmä täyttää perustason puhdistusvaatimuksen. Etäisyys on määritettävä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta sitä lähinnä sijaitsevan sellaisen rakennuksen, jossa muodostuu talousjätevesiä, seinään.

Perustason puhdistusvaatimuksen toimeenpano muulla alueella (YSL 156 b §)

- Kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että muualla kuin 156 a §:ssä tarkoitetulla alueella olevan, 156 a §:ssä tarkoitetun jätevesien käsittelyjärjestelmän korjaus- ja muutostyössä huolehditaan siitä, että perustason puhdistusvaatimus täyttyy, kun kiinteistöllä:
 - 1) rakennetaan vesikäymälä tai tehdään vesi- ja viemärilaitteistoja koskeva luvanvarainen korjaus- ja muutostyö, jossa järjestelmä uusitaan tai kokonaisuudessaan korjataan; tai
 - 2) tehdään rakennuksen rakentamiseen verrattavissa oleva rakennuslupaa edellyttävä korjaus- ja muutostyö.
- Edellä 1 momentissa tarkoitetuilla kiinteistöillä on myös huolehdittava siitä, että kiinteistöä ylläpidetään siten, että perustason puhdistusvaatimus täyttyy tehtyjen toimenpiteiden jälkeenkin.

Perustasoa ankarampi puhdistusvaatimus (YSL 156 c §)

- Riippumatta siitä mitä 154 b, 156, 156 a ja 156 b §:ssä säädetään, kiinteistön jätevesijärjestelmän on täytettävä perustasoa ankarampi puhdistusvaatimus, jos siitä muualla laissa säädetään tai lain nojalla säädetään tai määrätään.
- Kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä voidaan antaa 202 §:n nojalla perustason puhdistusvaatimusta ankarampia vaatimuksia, jos ne ovat välttämättömiä paikallisten ympäristöolosuhteiden vuoksi.
- Valtioneuvoston asetuksella säädetään ohjeellisesta puhdistustasosta, joka talousjätevesien puhdistuksella tulisi saavuttaa, jos kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä annetaan perustason puhdistusvaatimusta ankarampi vaatimus.

Talousjätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeaminen (YSL 156 d)

- Talousjätevesien käsittelyvaatimuksista poikkeaminen
- Kunnan toimivaltainen viranomainen voi hakemuksesta myöntää luvan poiketa perustason puhdistusvaatimuksista 156 a §:ssä tarkoitetulla alueella enintään viiden vuoden määräajaksi kerrallaan.
- Poikkeamisen myöntämisen edellytyksenä on, että ympäristöön aiheutuvaa kuormitusta on kiinteistön käyttö huomioon ottaen pidettävä huomattavan vähäisenä verrattuna käsittelemättömän jäteveden aiheuttamaan kuormitukseen tai käsittelyjärjestelmän parantamiseksi edellytetyt toimet korkeiden kustannusten ja teknisen vaativuuden vuoksi kokonaisuutena arvioiden ovat kiinteistön haltijalle kohtuuttomat. Arvioitaessa toimien kohtuuttomuutta kiinteistön haltijan kannalta otetaan huomioon:
 - 1) kiinteistön sijainti viemäriverkoston piiriin ulotettavaksi tarkoitetulla alueella;
 - 2) kiinteistön haltijan ja kiinteistöllä vakituisesti asuvien korkea ikä ja muut vastaavat elämäntilanteeseen liittyvät erityiset tekijät;
 - 3) kiinteistön haltijan pitkäaikainen työttömyys tai sairaus taikka muu näihin rinnastuva sosiaalinen suorituseste.
- Myönnetty lupa raukeaa, jos kiinteistön käyttö muuttuu siten että kuormitus lisääntyy tai kiinteistön omistus tai hallinta vaihtuu.

Vaasan HaO 27.12.2019 T 19/0559/1

- Mökki (rak. 1942), jossa on kantovesi ja ulkokäymälä (jätevedet kivipesään), käytössä n. 6 vkoa/v, 2 hlöä
- Hakemus oli hylätty sillä perusteella, että kustannukset eivät olleet kohtuuttomat
- Vaasan HaO: poikkeamislupaan riittää, että ympäristöön aiheutuvaa kuormitusta on kiinteistön käyttö huomioon ottaen pidettävä **huomattavan vähäisenä** verrattuna käsittelemättömän jäteveden aiheuttamaan kuormitukseen
- Kustannusten kohtuuttomuutta edellytetään vain, jos kuormitus ei ole em. tavalla huomattavan vähäistä

Jätevesijärjestelmää koskeva suunnitelma (YSL 157 §)

- Kiinteistön omistajan on huolehdittava siitä, että talousjätevesijärjestelmästä laaditaan suunnitelma silloin, kun järjestelmä rakennetaan tai olemassa olevan järjestelmän toimintaa tehostetaan
- Jätevesijärjestelmää koskeva suunnitelma on liitettävä maankäyttö- ja rakennuslain nojalla tehtävään lupahakemukseen
- Suunnitelman on sisällettävä riittäviin lähtötietoihin perustuvat tiedot jätevesien käsittelyjärjestelmän mitoituksesta, rakenteesta, toimintaperiaatteesta, arvio saavutettavasta käsittelytuloksesta ja jätevesien ympäristökuormituksesta sekä muut järjestelmän rakentamiseksi, käyttämiseksi ja valvomiseksi tarpeelliset tiedot

HE 128/2016

- "Soveltuvan jätevesien käsittelyjärjestelmän arviointi edellyttää käytännössä kiinteistökohtaista tarkastelua. Asianmukaista käsittelytapaa harkittaessa huomioon otettavia seikkoja ovat olleet esimerkiksi maaperä, rakennuspaikan koko, rakennukset ja niiden käyttö, määräys rakennuspaikan vähimmäispinta-alasta tai toimintojen etäisyys vesistöstä ja pohjavesialueesta. Kiinteistön käytöstä aiheutuvalla kuormituksella tarkoitetaan, että järjestelmä on mitoitettava kiinteistön asukasmäärän ja syntyvän jäteveden laadun ja määrän mukaan."

Hajajätevesiasetus

- Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (157/2017)
- Sovelletaan talousjäteveden johtamiseen ja käsittelyyn YSL 16 luvussa tarkoitetuissa tilanteissa
- Jätevesijärjestelmää koskevan suunnitelman sisältö (6 §)
- Jätevesijärjestelmän käyttö- ja huolto-ohjeen sisältö (7 §)

Ohjeellinen puhdistustaso (4 §)

- Pilaantumiselle herkillä alueilla
- Perustasoa ankarampi puhdistustaso (YSL 156 c §)
- Ohjeellinen puhdistustaso = ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 90 prosenttia, kokonaisfosforin osalta vähintään 85 prosenttia ja kokonaistypen osalta vähintään 40 prosenttia verrattuna haja-asutuksen kuormitusluvun avulla määritettyyn käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen
- Haja-asutuksen kuormitusluvun sisältö (jätevesiA 2 §)

Kunnan ympäristönsuojelumääräykset

- YSL 202 §:n nojalla
- Jätevesien käsittely vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella (5 §)
- Jätevesien käsittely pohjavesialueella ja rantavyöhykkeellä (YSM 6 §)

Jätevesien käsittely vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella (YSM 5 §)

- YSL 16 luku, jätevesiasetus ja YSM
- Vähimmäisetäisyydet käsittelyjärjestelmälle ja purkupaikalle
- Käsittelyjärjestelmä tulee toteuttaa ja sijoittaa siten, ettei tulvavesi pääse jätevesien käsittelylaitteistoon
- Tehdasvalmisteinen, jätevesien käsittelyyn tarkoitettu umpisäiliö
- Muut kuin vesikäymälän vähäiset jätevedet (ns. kantovesi) voidaan johtaa maaperään
- Yli 30 ja alle 100 asukasvastineluvun jätevedenpuhdistamoissa jätevedet on puhdistettava siten, että saavutetaan ohjeellinen puhdistustaso (jätevesiA 4 §)

Jätevesien käsittely pohjavesialueella ja rantavyöhykkeellä (YSM 6 §)

- **Pohjavesialue:** kaikki kiinteistöllä muodostuvat jätevedet on johdettava viemäriverkoston, mikäli se on mahdollista
- Umpisäiliö (jätevedet jätevedenpuhdistamolle) **tai** käsiteltävä tiiviissä jäteveden käsittelyjärjestelmässä ja johdettava puhdistetut jätevedet pohjavesialueen ulkopuolelle
- **Rantavyöhyke:** ohjeellinen (eli ankarampi) puhdistustaso
- Vähäiset jätevedet (ei käymälävesiä) saa imeyttää riittävän käsittelyn jälkeen maaperään, jos jätevesien johtamispaikka on sellainen, ettei jätevesistä aiheudu pohjaveden pilaantumisen vaaraa eikä ympäristön pilaantumista

Viemäriin aina kun mahdollista!

- Viemäriin on liityttävä aina kun se on mahdollista
- Vesihuoltolaitoksen vahvistetulla toiminta-alueella **ja** taajamassa **on aina liityttävä viemäriin**
- Viemäriin liittyminen ja kiinteistökohtaisen jätevesijärjestelmän rakentaminen/muuttaminen vaatii toimenpideluvan rakennusvalvonnalta
- Taajaman ulkopuolella liittymisvelvollisuuden voi tarvittaessa tarkistaa ympäristötoimelta
- Jos viemäri on tulossa, voi hakea asiointipalvelussa (ePermit) poikkeamislupaa talousjätevesien käsittelyvaatimuksista (YSL 156 d §, YSM:t)

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Jätevesien käsittelyn valvonta

Ympäristötoimen valvonnasta yleisesti

- Ympäristövalvonnalla varmistetaan ympäristölainsäädännön ja viranomaismääräysten noudattaminen sekä haitallisten ympäristömuutosten ehkäiseminen tai poistaminen
- Hallinnolliset toimenpiteet eli kirjalliset huomautukset tai kehotuksen antaminen, hallintopakkokeinot
- Oikeudelliset toimenpiteet eli esim. tutkintapyynnön tekeminen poliisille
- Vireilletulotapoja ilmoitukset/valitukset (naapuri tm.), toinen viranomainen, vesihuoltolaitos, ymp.toimi itse

Vesihuoltolain valvontatoimenpiteet

1. Toimialueen vesihuoltolaitosten hyväksytyjen toiminta-alueiden ja niillä liittymättömien kiinteistöjen kartoitus
2. Kiinteistön omistajaa kehoitetaan kirjallisesti liittämään kiinteistö viemäriverkoston -> voi hakea vapautusta
3. Mikäli vireille tulee vapautushakemus, se on käsiteltävä ja ratkaistava -> vapautus liittämisestä määräajaksi tai toistaiseksi vs. kielteinen päätös
4. Mikäli vapautusta ei myönnetä -> kehoitetaan liittämään uhkasakon uhalla (=hallintopakko)

Hallintopakon menettelyvaiheet

1. Kuullaan asianosaista uhkasakon asettamisesta ja pyydetään selvitys (UhkasakkoL:n ja HL:n mukainen kuuleminen)
2. Tehdään kiinteistölle tarkastus ja laaditaan tarkastuskertomus
3. Uhkasakon asettamispäätös (johtokunta)
4. Päätöksen tiedoksianto -> määräaika veloitteen täyttämislle
5. Määräajan jälkeen tehdään kiinteistölle tarkastus ja laaditaan tarkastuskertomus
4. Mikäli velvoitteita ei ole täytetty, kuullaan asianosaista uhkasakon tuomitsemisesta ja pyydetään selvitys
6. Tuomitaan uhkasakko (ellei ole liittynyt viemäriin)

Jätevesien käsittelyn muu valvonta

- Vireille viranomaisaloitteisesti tai valituksen/ilmoituksen perusteella
- Poikkeamislupahakemusten käsittely vaatii aina tarkastuksen
 - mahdotonta tulkinta YSL:n vaatimusten täyttymistä kirjallisen aineiston perusteella
- Tarkastus -> laiminlyönnin toteaminen -> kehoitus -> tarkastus kehotuksen noudattamisesta -> jos ei ole noudatettu -> hallintopakko

Älä pelkää kysyä
tyhmiä **kysymyksiä.**
Niitä on helpompi
käsitellä kuin
tyhmiä **virheitä.**

Kirjailija
William Wister Haines
(1908-1989)

Lähteet

- [Haja-asutuksen jätevedet – Lainsäädäntö ja käytännöt](#), Ympäristöopas 2017, Ympäristöministeriö
- [Vesihuoltolakiopas 2015](#), Maa- ja metsätalousministeriö
- [Ympäristövalvonnan ohje](#), Ympäristöhallinnon ohjeita 2016, Ympäristöministeriö
- [Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisu 27.12.2019](#)

Kiitos!

Tiina Kalliokulju
ympäristötarkastaja, VT, OTM
Oulun seudun ympäristötoimi
p. 044 703 6792
tiina.kalliokulju@ouka.fi